

Nr 2.

Ankom till Riksdagens kansli den 11 februari 1913 kl. 5 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande, i anledning av väckta motioner med förslag till ändrad lydelse av § 5 mom. 1 i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm.

Närvarande: herrar Edén, Branting, Hellberg, Clason, Bellinder, Mannheimer, K. J. Ekman, von Geijer*), Sehlin, Wavrinsky, Bergqvist*), von Bahr, Ericsson i Vallsta*), Larsson i Säby, Nyström, Cederborg*), Larsson i Västerås, Waldén, Jönsson i Slätåker*) och Lundström i Göteborg.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Till konstitutionsutskottets behandling¹ hava hänvisats tvenne inom Första kammaren väckta motioner, nämligen nr 34 av herr *Johan Östberg* och nr 70 av herr *Klefbeck*, båda innehållande förslag till ändrad lydelse av § 5 mom. 1, sådan denna paragraf lyder enligt lagen den 26 maj 1909, i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862, och hava dessa motioner av utskottet behandlats i ett sammanhang.

I motionen nr 34 inom Första kammaren har herr *Östberg* hemställt, »att Riksdagen måtte för sin del besluta, att antaga följande ändrade lydelse av ovannämnda lag den 26 maj 1909, § 5 mom. 1:

För val av stadsfullmäktige indelas staden med dess område i valkretsar.

Vid valkretsindelningen iakttages, att varje krets kommer att efter folkmängden utse minst aderton, högst trettio stadsfullmäktige enligt den beräkningsgrund, att i allmänhet en stadsfullmäktig utses för varje tal, motsvarande en hundraedel av stadens mantalsskrivna folkmängd och, i den mån ske kan, även en hundraedel av i staden befintligt röstetal för val av stadsfullmäktige; att området för varje valkrets skall kunna omslutas med en sammanhängande gränslinje; samt att territoriell församling icke i något fall delas på flera än två kretsar.

Indelningen i valkretsar jämte antalet fullmäktige för varje valkrets bestämmes av stadsfullmäktige, efter därom av magistraten uppgjort förslag.

Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 5 saml. 2 häft. (Nr 2.)

I motionen nr 70 inom samma kammare har herr *Klefbeck*, hemställt, »att Riksdagen ville för sin del besluta, att andra stycket av § 5 mom. 1 i kommunalförordningen för Stockholm måtte erhålla följande ändrade lydelse:

Vid valkretsindelningen iakttages, att varje krets kommer att efter folkmängden utse minst 24, högst 35 stadsfullmäktige enligt den beräkningsgrund, att i allmänhet en stadsfullmäktig utses för varje tal, motsvarande en hundraedel av stadens mantalsskrivna folkmängd; att området för varje valkrets skall kunna omslutas med en sammanhängande gränslinje; att territoriell församling, där så ske kan, lämnas odelad, men icke i något fall delas på flera än två kretsar; samt att antalet fullmäktige för hela staden varder, i den mån utan olägenhet kan ske, lika fördelat på de särskilda valkretsarna.»

Beträffande de skäl, som motionärerna anfört till stöd för sina förslag, tillåter sig utskottet hänvisa till de särskilda motionerna.

*Utskottets
yttrande.*

I anledning av Brännkyrka sockens inkorporering med huvudstaden hava Stockholms stadsfullmäktige den 20 sistlidne januari fastställt ny valkretsindelning för Stockholm att från och med nästkommande mars månad gälla vid val av stadsfullmäktige.

Att omedelbart efter det beslut om en ny indelning sålunda fattats, och innan den ens hunnit träda i tillämpning, tillstyrka en ändring av de för densamma lagstadgade grunder, synes utskottet mindre välbetänkt. Redan av denna anledning och då frågan om en sådan ändring ej heller varit föremål för stadsfullmäktiges prövning, anser sig utskottet ej kunna tillstyrka de väckta motionerna.

På grund av vad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

a) att herr Johan Östbergs motion nr 34 i Första kammaren icke måtte föranleda någon Riksdagens åtgärd; samt

b) att herr Klefbeck's motion nr 70 i samma kammare icke måtte föranleda någon Riksdagens åtgärd.

Stockholm den 11 februari 1913.

På utskottets vägnar:

NILS EDÉN.